

ТРАНСФОРМАЦІЯ ЯК ОДИН ЗІ СПОСОБІВ ВИРОБНИЦТВА БАГАТОФУНКЦІОНАЛЬНОГО ОДЯГУ

Л. В. БУХАНЦОВА, Г. В. МАРЧУК

Хмельницький національний університет

Спосіб життя сучасної людини, стрімкий розвиток технологій виробництва одягу, постійна зміна функціональних процесів життя людини є основними причинами появи одягу, здатного задовольнити всі вимоги людини і відповідати різним її запитам та потребам.

Трансформовані вироби багатофункціонального призначення вже сьогодні відносять до модного сучасного одягу з підвищеним попитом. На створення багатофункціональних речей орієнтуються і дизайнери, і конструктори. У сучасному дизайн-проекуванні одягу з'явився напрям мінімалізм, концепція якого полягає в проектуванні одягу, орієнтованого на формування гардеробу, сформованого з мінімальної кількості багатофункціональних предметів одягу.

Трансформація – це властивість об'єктів предметно-просторового світу змінювати свої початкові форми і параметри в процесі існування або експлуатації. Трансформований одяг є рухливою матеріальною структурою, що дозволяє їй перетворюватися в різні види виробів або істотно змінювати властивості даних виробів [1]. Значні можливості при цьому розкриваються шляхом використання формозмінних предметів і елементів одягу, знімних елементів, нетрадиційних модних доповнень і різних аксесуарів.

Трансформацію одягу можна здійснювати двома основними способами:

- перетворенням однієї форми в іншу;
- трансформацією деталей всередині однієї форми.

Існує класифікація методів трансформації предметів і елементів одягу [2], яка є вихідною інформацією для проектування сучасних трансформованих виробів різного функціонального, ергономічного і естетичного призначення (рис. 1).

Комбінаторний метод трансформації одягу полягає у комбінуванні різними способами форм одягу і їхніх елементів.

Методи трансформації

Комбінаторний			Модульний метод			Метод плоского крою			Кінетизм		
Геометричний	Кольоровий	Конструктивний	Конструктивний	Технологічний	Функціональний	Один або різний асортимент	Різні по формі вироби	Сяючі об'єкти	Світлодіоди	Автономне освітлення	Обертові і рухомі предмети

Рис. 1 - Класифікація методів трансформації в одязі

Модульний метод дозволяє створити різні форми за рахунок модуля. Забезпечення його взаємозамінності передбачає конструктивну, технологічну і функціональну завершеність, а сам модуль може бути закінченим виробом або бути складовою частиною виробу.

Метод плоского крою передбачає використання полотен матеріалу за принципом «розгортання-згортання» з метою створення виробів різних за асортиментом і формою.

Кінетизмом є створення динаміки форм, декору, малюнків тканин шляхом застосування світлодіодів, автономного освітлення та інших об'єктів, що обертаються або рухаються в костюмі [2].

У спеціальному одязі широко використовують елементи трансформації. Наприклад, одяг із терморегуляцією для запобігання організму людини від шкідливих впливів атмосферних впливів [3], дитячий одяг [4], одяг для вагітних тощо.

Трансформований одяг також поширений у туризмі. Наприклад, куртка легко перетворюється спочатку в тепле пальто, а потім у спальний мішок із рукавами [5].

Таким чином, можна сказати, що вирішення питання багатофункціональності одягу, його комфортності можливе за рахунок розглянутих методів трансформації, що дозволить значно розширити асортимент продукції швейної галузі, а також задовольнити естетичні і експлуатаційні вимоги сучасного споживача.

Література:

1. Привала В. О. Систематизація способів здійснення трансформації сучасного одягу / В. О. Привала, Л. В. Буханцова // Вісник Хмельницького національного університету. – 2012. – №2. – С. 65–68.

2. Нагорна З. В. Класифікація методів трансформативного формоутворення в дизайні одягу / З. В. Нагорна // Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв. Мистецтвознавство. Архітектура. – 2013. – № 2. – С. 87–90. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/had_2013_2_26.

3. New products. Nouveaux produits // Buyer's guide issue / Édition guide d'achats. The textile journal / La revue du textile. – 2015. VOL. 132, NO 3 [Електронний ресурс]: – Режим доступу: http://cms.gcttg.com/modules/CMS/img_repository/files/documents/ART_Nouveaux%20produits.pdf.

4. Кокоячук Ю. Б. Розроблення художньо-конструкторського вирішення дитячої куртки-рюкзака для скаутів / Ю. Б. Кокоячук, О. М. Троян, Л. В. Краснюк // Вісник Хмельницького національного університету. – 2012. – №4. – С. 166–169.

5. Tom Dixon et Adidas créent des vêtements multifonctions pour les voyageurs spontanés [Електронний ресурс]: – Режим доступу: <http://pipangaille.overblog.com/2013/12/tom-dixon-et-adidas-cr%C3%A9ent-des-v%C3%AAtements-multifonctions-pour-les-voyageurs-spontan%C3%A9s.html>. – Назва з екрана.